

هیئت وزیران در جلسه ۱۴۰۳/۹/۱۴ به پیشنهاد وزارت امور خارجه (با همکاری سازمان برنامه و بودجه کشور) و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و بند (۱۰۰) ماده (۳) قانون برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۴۰۳ ، آیین نامه شورای عالی امور ایرانیان خارج از کشور را به شرح زیر تصویب کرد :

آیین نامه شورای عالی امور ایرانیان خارج از کشور

ماده ۱ - شورای عالی امور ایرانیان خارج از کشور که در این آیین نامه به اختصار

« شورا » نامیده می شود ، مرجع عالی سیاست گذاری ، تنظیم گری ، خط مشی گذاری ، تصمیم گیری ، هماهنگی و هدایت امور ایرانیان خارج از کشور در چهارچوب قوانین و مقررات مربوط محسوب می شود .

ماده ۲ - شورا به ریاست رئیس جمهور و با حضور وزیران امور خارجه ، کشور ، اطلاعات ، امور اقتصادی و دارایی ، میراث فرهنگی ، گردشگری و صنایع دستی ، دادگستری ، فرهنگ و ارشاد اسلامی ، معاون حقوقی رئیس جمهور ، معاون علمی ، فناوری و اقتصاد دانش بنیان رئیس جمهور ، رئیس ستاد کل نیروهای مسلح ، دادستان کل کشور و رئیس سازمان اطلاعات سپاه پاسداران انقلاب اسلامی تشکیل می شود .

تبصره ۱ - وزیر امور خارجه ، دبیر شورا می باشد و در غیاب رئیس شورا ، اداره جلسات شورا را بر عهده دارد .

تبصره ۲ - ساختار سازمانی دبیرخانه شورا به پیشنهاد دبیر و تصویب شورا و تأیید سازمان اداری

و استخدامی کشور ، به تشکیلات سازمانی وزارت امور خارجه در سقف ساختار موجود (تعداد پست های سازمانی مصوب و مدیریتی) و بدون توسعه تشکیلاتی و ایجاد بار مالی جدید برای دولت ملحق می شود .

تبصره ۳ - دبیر شورا

می تواند حسب مورد و در صورت لزوم ، از سایر وزرای ذی ربط ، مدیران دستگاه ها ، کارشناسان و صاحب نظران در خصوص موضوعات در دستور شورا ، برای حضور در جلسات شورا بدون حق رأی دعوت نماید .

ماده ۳ - وظایف شورا در چارچوب قوانین به شرح زیر است :

۱ - بررسی و تصویب سیاست ها و برنامه های کلان در ارتباط با ایرانیان خارج از کشور .

۲ - ایجاد وحدت رویه ، تنظیم گری و هماهنگی دستگاه های مختلف کشور از طریق :

الف - حمایت و صیانت از حقوق ، هویت و سرمایه اجتماعی ایرانیان خارج از کشور در چهارچوب منافع ملی و برنامه ریزی و اتخاذ تدابیر لازم برای این منظور .

ب - تسهیل مشارکت ایرانیان خارج از کشور در فعالیت های اقتصادی ، فرهنگی و علمی کشور .

پ - تلاش برای استمرار ارتباط فرهنگی با سرزمین مادری از طریق تسهیل تردد آنها به داخل کشور .

ت - بسترسازی برای دسترسی ایرانیان خارج از کشور به خدمات مشاوره ای حقوقی .

ث - تسهیل گری در ایجاد زیرساخت های موردنیاز برای تقویت حضور مؤثر ایرانیان خارج از کشور در عرصه های اقتصادی ، علمی و سیاسی و ارتقای مشارکت آنها در پیشرفت کشور .

۳ - هماهنگی و بهینه سازی سیاست های اجرایی دستگاه های مختلف در خصوص ارائه خدمات به ایرانیان خارج از کشور .

۴ - اتخاذ تدابیر لازم برای توسعه دولت الکترونیک ، پاسخگویی و تسهیل فرایندهای اداری ، ارتباطات و مراجعات ایرانیان خارج از کشور در دستگاه های مرتبط .

تبصره - شورا می تواند در صورت ضرورت ، کارگروه های تخصصی مرتبط با وظایف خود را ایجاد نماید .

ماده ۴ - جلسات شورا با حضور اکثریت اعضای شورا رسمیت می یابد و مصوبات آن با رأی موافق اکثریت اعضای حاضر در جلسه ، معتبر است .

ماده ۵ - جلسات شورا حداقل هر سه ماه یک بار تشکیل می شود .

تبصره - جلسات فوق العاده شورا ، به دعوت رئیس شورا یا به تقاضای یک سوم اعضای شورا تشکیل می شود .

ماده ۶ - دبیرخانه شورا موظف است در چهارچوب « نظام نامه اطلاع رسانی شورا » که توسط این شورا ابلاغ می گردد ، گزارشی از مصوبات فاقد طبقه بندي شورا را به همراه مبانی و مستندات علمی و تخصصی مربوط ، در پایگاه اطلاع رسانی دبیرخانه شورا درج نموده و به طرق مقتضی از جمله انتشار در خبرنامه ، نشریه علمی تخصصی ، برنامه های سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران ، نشست ها و میزگردهای تخصصی ، به آگاهی افکار عمومی داخل و نیز ایرانیان خارج از کشور برساند .

تبصره ۱ - دبیرخانه شورا ، مسئولیت نگهداری و حفاظت از کلیه استناد و مدارک موضوع این ماده را بر عهده دارد .

تبصره ۲ - مصوبات فاقد طبقه بندي شورا در روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران و پایگاه ملی اطلاع رسانی قوانین و مقررات کشور منتشر می گردد .

ماده ۷ - مدیریت برگزاری جلسات و ترتیب مذاکرات جلسات شورا ، مطابق مفاد این آیین نامه ، بر عهده دبیر شورا است .

ماده ۸ - اعضای شورا موظفند در تمام جلسات

شورا شرکت نمایند و چنانچه به دلایل موجه ، امکان شرکت در جلسه برای آنها فراهم نباشد ، می بایست حداقل (۲۴) ساعت قبل از تشکیل جلسه شورا ، مراتب را به صورت کتی به دبیر شورا اطلاع دهند .

ماده ۹ - وظایف و اختیارات دبیر شورا ، علاوه بر سایر امور محوله به موجب این آیین نامه ، به شرح زیر است :

۱ - تهییه دستور جلسات شورا .

۲ - ابلاغ مصوبات شورا .

۳ - پیگیری اجرای مصوبات شورا و اتخاذ تدابیر لازم برای اجرای شدن آنها .

تبصره ۱ - رئیس شورا می تواند به تشخیص خود ، موضوعاتی را مستقیما در شورا مطرح و یا برای بررسی به دبیرخانه شورا ارجاع نماید .

تبصره ۲ - دستور جلسات شورا بر اساس برنامه های مصوب بلند مدت و سالیانه و طرح ها و پیشنهادهای واصله از کمیسیون های شورا توسط دبیر شورا تنظیم و پس از تأیید رئیس شورا ، یک هفته و در موارد استثنایی سه روز پیش از تشکیل هر جلسه به اطلاع اعضا می رسد .

تبصره ۳ - با تصویب اکثریت اعضای حاضر در جلسه شورا ، می توان موضوعی را از دستور کار جلسه خارج کرد .

ماده ۱۰ - بررسی موضوعات فوری در جلسه ، به پیشنهاد هر یک از اعضا و تأیید دو سوم اعضای حاضر در همان جلسه ، امکان پذیر است .

ماده ۱۱ - تفسیر مصوبات شورا بر عهده این شورا خواهد بود .

ماده ۱۲ - دبیرخانه شورا در وزارت امور خارجه مستقر بوده و تحت نظر دبیر شورا فعالیت می کند و علاوه بر وظایف قانونی و اداری ، امور زیر را در چهارچوب قوانین و مقررات مربوط ، بر عهده دارد :

۱ - تنظیم موضوعات ، محتوای موردنیاز شورا و دستور جلسات شورا .

- ۲ - انعکاس مصوبات و سیاست های شورا به دستگاه های ذی ربط و پیگیری اجرای آنها .
- ۳ - تهیه برنامه سالانه و برآورد اعتبارات موردنیاز شورا ، دبیرخانه و کمیسیون های شورا با تأیید سازمان برنامه و بودجه کشور .
- ۴ - تلفیق مطالعات بین بخشی انجام شده در کمیسیون ها و ارائه گزارش به شورا .
- ۵ - ساماندهی بانک های اطلاعاتی موردنیاز اعضا و کمیسیون های شورا .
- ۶ - تهیه پیش نویس لایحه و مقررات موردنیاز برای حصول به اهداف موردنظر و ارائه آن به دولت پس از تأیید شورا از طریق وزارت امور خارجه .
- ۷ - پشتیبانی از فعالیت ها و وظایف کمیسیون های شورا ، تشکیل منظم جلسات ، کمیسیون ها و نظارت و هماهنگی بین آنها و دریافت گزارش های مربوط .
- ۸ - نظارت بر حسن اجرای مصوبات شورا توسط دستگاه های ذی ربط و ارائه گزارش ها و ارزیابی های مرتبط به شورا .
- ۹ - استفاده از ظرفیت های مطالعاتی و آینده پژوهی ، جمع بندی علمی و تخصصی چالش ها و نظام مسائل ایرانیان مقیم خارج از کشور و تدوین طرح های مناسب برای حمایت و حل مسائل آنها .
- ۱۰ - تدوین برنامه ملی مربوط به اقدامات دستگاه های اجرایی ذی ربط در حوزه مسائل مرتبط با ایرانیان خارج از کشور و پیشنهاد آن به شورا .
- ۱۱ - تدوین سیاست ها و راهبردهای مرتبط با ایرانیان خارج از کشور و پیشنهاد آنها به شورا .
- ۱۲ - برنامه ریزی به منظور استفاده از توان فکری ایرانیان خارج از کشور در جهت پیشبرد اهداف و وظایف شورا .
- ۱۳ - استفاده از مطالعات تطبیقی و تجارب سایر کشورها در زمینه سیاست گذاری ، ارائه خدمات و نحوه تعامل با اتباع مقیم خارج از کشور .
- ۱۴ - انجام سایر امور ارجاعی از سوی رئیس و یا دبیر شورا .
- تبصره - دبیرخانه شورا موظف است برنامه های سالانه مربوط به تحقیق وظایف شورا را تهیه و برای تصویب به شورا ارائه نماید .

ماده ۱۳ - به منظور تقسیم کار تخصصی امور مربوط به ایرانیان خارج از کشور و اخذ نظرات کارشناسی و هماهنگی و مشارکت مؤثر همه دستگاه های مسئول در امور ایرانیان خارج از کشور و تصمیم گیری در خصوص موضوعات مرتبط ، کمیسیون های شورا به شرح زیر با استفاده از ظرفیت موجود و بدون توسعه تشکیلاتی ، در سطح معاونت دستگاه های عضو هر کمیسیون ایجاد می شوند :

۱ - کمیسیون سرمایه گذاری و بازرگانی

وزارت خانه های امور خارجه ، صنعت ، معدن و تجارت ، امور اقتصادی و دارایی ، اطلاعات ، جهاد کشاورزی ، دادگستری ، دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح ، راه و شهرسازی و میراث فرهنگی ، گردشگری و صنایع دستی ، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ، اتاق بازرگانی ، صنایع ، معدن و کشاورزی ایران و یک نفر نماینده کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی (به عنوان عضو ناظر)

۲ - کمیسیون فرهنگی ، آموزشی و فناوری

وزارت خانه های امور خارجه ، اطلاعات ، آموزش و پرورش ، ارتباطات و فناوری اطلاعات ، بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی ، دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح ، علوم ، تحقیقات و فناوری ، فرهنگ و ارشاد اسلامی ، ورزش و جوانان و میراث فرهنگی ، گردشگری و صنایع دستی ، معاونت رئیس جمهور در امور زنان و خانواده ، سازمان انرژی اتمی ایران ، معاونت علمی ، فناوری و اقتصاد دانش بنیان رئیس جمهور ، سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران ، سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی ، مدیریت حوزه های علمیه کشور و یک نفر نماینده کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی (به عنوان عضو ناظر)

۳ - کمیسیون کنسولی ، حقوقی و قضایی

وزارت خانه های امور خارجه ، اطلاعات ، کشور ، دادگستری و تعاون ، کار و رفاه اجتماعی ، معاونت حقوقی رئیس جمهور ، دادستانی کل کشور ، ستاد کل نیروهای مسلح ، سازمان اطلاعات سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ، کمیته امداد امام خمینی (ره) و یک نفر نماینده کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی (به عنوان عضو ناظر).

۴ - کمیسیون گردشگری و ایران شناسی

وزارت خانه های امور خارجه ، اطلاعات ، میراث فرهنگی ، گردشگری و صنایع دستی ، بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی ، فرهنگ و ارشاد اسلامی و امور اقتصادی و دارایی ، سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران ، سازمان اطلاعات سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و بنیاد ایران شناسی .

تبصره - هرگونه تغییر در عنوان و یا ترکیب

اعضای کمیسیون ها ، به پیشنهاد کمیسیون و تصویب اکثریت وزرای عضو شورا و تأیید رئیس جمهور امکان پذیر است . مصوبات موضوع این تبصره مطابق ماده (۱۹) آیین نامه داخلی هیئت دولت ابلاغ می شود .

ماده ۱۴ - هر یک از کمیسیون های موضوع ماده (۱۳) این آیین نامه ، دارای یک رئیس و یک نائب رئیس خواهد بود که توسط اعضای کمیسیون ها در اولین جلسه کمیسیون برای مدت دو سال انتخاب می شوند .

تبصره - هر کمیسیون یک دبیر خواهد داشت که توسط رئیس کمیسیون از میان معاونین ذی ربط دستگاه های عضو کمیسیون انتخاب و با حکم دبیر شورا تعیین می شود .

ماده ۱۵ - جلسات کمیسیون های شورا در صورت داشتن موضوع در دستور ، حداقل هر ماه یک بار تشکیل می شود و با حضور دو سوم اعضای کمیسیون رسمیت می یابد .

تبصره ۱ - محل برگزاری جلسات کمیسیون ها ، دبیرخانه شورا است .

تبصره ۲ - مصوبات کمیسیون ها ، توسط دبیر شورا جهت تصمیم گیری نهایی در شورا ارائه می شود .

ماده ۱۶ - شرح وظایف کمیسیون های موضوع ماده (۱۳) این آیین نامه توسط شورا تصویب خواهد شد .

ماده ۱۷ - دبیر شورا مسئول حسن اجرای مقررات مربوط به کمیسیون های شورا بوده و موظف است به صورت فصلی ، وضعیت تشکیل کمیسیون ها و موضوعاتی را که در دستور آنها بوده است و همچنین وضعیت حضور اعضای کمیسیون ها را به رئیس شورا گزارش نماید .

معاون اول رئیس جمهور - محمد رضا عارف